

Kako živeti, da se dolgo živi?

Dolgost življenja našega je kratka.
Prešern.

V majhnem francoskem okraju Leers praznovalo je pred nekoliko časom šest dvojic istočasno zlato poroko. Nekdo piše, da šteje skupna starost vseh 921 let in število let njihovih potomcev je 350. V Rocroi živi še starina, ki se je udeležil kot korporal bitke pri Smolensku. 29. junija je praznoval svoj 100 rojstni dan. V Toursu biva žena, ki je sedaj stara skoro 102 leti, vendar pa še popolnoma zdrava in pri zavednosti, akoravno ne sliši več dobro. V Parizu je živelo leta 1881. najstarejši mož in devet žen, ki so bili starejši nego po 100 let. Te številke so nagnile gospoda Paula Lippmana, da je napisal v „La Vie Contemporaine“ nekaj sestavkov, kako se doseže velika starost.

Da ni kuharjev in kuharic in tovarn za žgane pijače, bi morali iti zdravniki beračit: tako pravi Lippman. Zmernost v vsem, zlasti v jedi in pijači so najvažnejši pogoji za dolgo življenje. Kot okrepilo življenske sile priporoča gospod telesne vaje, kakor sekanje, veslanje, lov, jezdarenje, borenje, plavanje, drsanje, raznovrstno igranje in delo v prostej naravi. V obče je vse kar telesne dele krepí velikanskega pomena za dolgo življenje. Tudi oblačenje in stanovanje sta pri tem velike važnosti. Kar se zadnjega zadeva je torej do cela neumevno, kako more moderni svet odobravati temna stanovanja, v katerih zavese tapete in pohištvo in okna ne samo prah narejajo ampak tudi z različnimi strupovi kužijo zrak in svitlobo. Glavna stvar pri stanovanju je vendar, da je prijazno in svitlo. Kar se tiče časa za spanje pravi g. zdravnik, da do sedmega leta naj otroci spe toliko časa, dokler se jim poljubi. Od sedmega do dvanajstega leta jim dvanajsturno spanje škoduje. Friderik Veliki in Napoleon prvi sta spala samo po pet ur. Spalna soba bodi visoka, svitla in prijazna. Najbolje, da leži proti vzhodu ali jugu. Brez skrbi se lahko spi pri odprtem oknu, če se skrbi, da ni prepiha. Moderne postelje so nezdrave. Če vse to v poštev jemljemo, bode gotovo bolje.

Te besede so resnične. Mislim, da ni nobenega, ki bi jih z veseljem ne podpisal. Koliko jih je pa tudi, zlasti izmed delavskih slojev, ki si tako življenje ne morejo napraviti! Koliko jih je, ki beračijo od hiše do hiše za skorjico kruha živeč od danes do jutri, koliko je ljudi, ki v mrazu in lakoti preživijo celo svoje življenje, katerim je življenje nepretrgana vrsta britkostij in težav, ki komaj čakajo, da jih objame tihotna grobna celina! Taki si ne morejo omisliti, česar bi jim trebalo za življenje kakor to stori bogatin živeč v obilici zemeljskih darov.

— **Hiša se je podrla.** V Liberci na Češkem se je 28. marca podrla hiša, katero so še-le zidali. Pri tem je 31 delavcev podsulo pod razvalinami. Izvlekli so dvanajst mrtvih in devetnajst težko poškodovanih.

— **Strašen dvoboj.** Krčji dvoboj vršil se je pred kratkim v Britanski Indiji mej kapitanom Philipps in poroč-

nikom Shepherd. Strupeno kačo spustili so v popolnoma temno dvorano. V dvorano vstopila sta na to imenovana dvobojevnika vsak od ene strani. Prav nič nista videla, kje v dvorani tiči kača, dvorana bila je kakor rečeno popolnoma temna. V groznem strahu prebila sta dvobojevnika v dvorani tavaje sem ter tje kakih 10 minut. Kar zakriči poročnik Shepherd. Pičila ga je kača. Kapitan kakor hitro mogoče hiti na prosto, vojaki pristopijo in odnesejo poročnika, ki je v groznih mukah umrl, rešiti ga ni bilo več moč. Kapitan je iz strahu popolnoma osivel.

— **Sina ustrelil.** Krčmar v Kopru Janez Gečenko je hotel dne 21. m. m. ustreliti mačka, pa je zadel svojega devetletnega sina, ki je bil takoj mrtev.

— **Nesreča na morji.** Blizu Odese sta na Črnem morji trčila vkupe neki parnik in neka jadernica. Obe sta se potopili.

— **Grozovitnež.** V Freiburgu v Švici je delavec Egger kmeta Coseneya ubil in zažgal mu hišo. Ubil je tudi dva druga kmeta, ki sta ga hotela prijeti. Naposled so ga vendar prijeli in izročili sodišču.

— **Štrajk.** Na Škotskem štrajka 73.000 rudo- in premogokopov, samo 500 jih pa dela.

— **Obsojeni veleizdajalci.** Dne 28. junija obsodili so v Pragi šestnajstletnega Zdenka Matejičeka in J. Kolečka v 12 letno in osemnajstletnega Ferdinanda Schütza v trinajstmesečno ječo. Zatoženi so bili veleizdaje, razžaljenja cesarja, rušenja javnega reda in miru, tatvine, razžaljenja časti in nedovoljene nošnje orožja.

— **V sodnji dvorani so jo zaprli.** Lepa deklica Lavra Kamienionka je tožila nedavno na Dunaji klobučarja Rafaela Mütza, da jo je zapeljal obetajoč jej zakon. Služila je pri njem za gospodinjo (ključarico) in znala je vse tako pri-povedovati, da so jej morali verjeti. Stvar je prišla pred sodišče. Mützvo zagovornik je pred obravnavo dobil pričo o prejšnjem življenji tožnice. Lavra Kamienionka trdi, da je devetnajst let stara, priča trgovski agent Moric Dattelbaum pove, da jo že pozna šest let in že tedaj je bila stara osemnajst let. Tedaj je njega prosila, da prevzame jerobstvo necega otroka, katerega je povila, in katerega oče je praktični zdravnik v Galiciji. On je jerobstvo prevzel. Pozneje izvedel, da je v Tarnovu hotela dati krstiti necega otroka, ali je duhovnik, spoznal, da je že kiščen. Bila je obsojena v večmesečno ječo, ker je otroka bila le vzela, da toži dotičnega zdravnika. Druga priča Moric Kallinhof, mlekar na Dunaji, trdi, da je tožnica pred 6timi leti pri njem služila. Čez 2 meseca, ko je šla od njega, je prinesla nekega dne v naročji dojenčka, o katerem je trdila, da je od nekega doktoranda. Postrešček S. Weizendorf je tudi že pozna šest let in tudi ve, da je bila zaprta. Klara Ledibel, je pa že pozna sedem let. Pri njej je stanovala. Po njenih mislih je tožnica gotovo že stara 25 let. Maksimilijan Kulik pove, da je tožnica bila pred tremi leti ljubica njegova in z njim živela. Sodnik je zatoženca oprostil. Tožnico so pa zaprli.

— **Dve polnopravni zakonski ženski.** V Berolinu se je pripetil jako čuden slučaj. Neki trgovec je imel jako lepo ženo. Z njo je dolgo živel v najlepši složnosti. Kar nankrat začne sumiti, da ima njegova žena nedovoljeno znanje z nekim lahkoživcem v njegovi hiši. Trgovec toži ženo. Ker je lahkoživec prisegel, da ima s to žensko zares znanje, se je zakon ločil. Kupec se je v drugič oženil. Prva žena pa v tem vzame dobrega odvetnika. Ta je nabral s časom oteževalno gradivo proti dotičnemu lahkoživcu, da so ga tožili krive prisege. Zatoženec je sam priznal, da je le zaradi tega rekel, da ima to znanje, da bi se govorilo o njem. Obsojen je bil v petletno ječo. Ločitev zakona se je razveljavila. Kupec je imel dve veljavno poročeni ženi. Hudo mu je bilo, da je tako žalil prvo ženo. Zbolel je in umrl. Sedaj se pa njegovi ženi pravdati za dedščino. Stvar je precej težavna za juriste in vsak je radoveden, kako bodo razsodili.

— **Velik požar.** V Budimpešti je v nedeljo jelo goreti v Wolfnerjevi perilnici za volno. Ker je bilo v tovarni jako mnogo vnetljivih stvari, se je ogenj jako hitro širil. Ogenj je napravil nad $\frac{1}{2}$ milijona škode. Poškodoval oziroma uničil je tudi 30 postranskih poslopij. Ko se je podrl neki zid je ubilo policijskega glavarja, jednega redarja in jednega delavca, pet jih je težko, več pa lahko poškodovanih.

— **Kolera** se je pokazala v Lüttichu v Belgiji. Več jih je že za to boleznijo zbolelo, nekateri pa tudi umrli.

— **Češki trgovski učenci pred deželnim sodiščem.** Pred praškim deželnim sodiščem so se imeli zagovarjati učenci zasebne trgovske šole Hofmeister, Bražek in Busil, zaradi veleizdaje, razžaljenja cesarja, razžaljenja članov cesarske rodbine, tajnega zborovanja, udeležanja pri tajnih društvih. Hofmeister je bil obsojen v štiri, Bražek pa v petletno ječo, Busilu se pa drugzega ni moglo dokazati, da je ljudij hujskal, in je zatorej bil obsojen v štiritedensko ječo. Ti dijaki, in več drugih je imelo neko tajno društvo z imenom „Meč“.

— **Napad na Crispija** je bil najet, kakor mislijo mnogi časopisi. Tako se je izrekel anarhist Marij Tournadre. Lega je streljal na italijanskega ministerskega predsednika v zaprtem vozu s takim starim samokresom, da ni bilo misliti, da ga ubije. Lega je bil res v raznih anarhističnih klubih, ali so ga povsod izključili, ker se je kazalo, da je tajni policist. Lego je le policija najela, da je streljal na Crispija in mu tako pridobil nekaj popularnosti.

— **Sleparije pri volitvah** je obtoženih 58 mestjanov v Čikagi. Mej temi se nahajajo trije mestni odborniki, in dva komisarja, ki sta volitve vodila. Na sled so prišli menda velikim zamotam in to je preiskovalno sodnijo napotilo, da je začela strogo preiskavo po vseh predmestjih v Čikagi.

— **Sneg je padel** zadnje dni majnika v Louisville, Ky. v Ameriki. Starejši ljudje ne pomnijo jednacega.

— **Štrajkujoči delavci** so v Creeple Creek v Ameriki razstrelili poslopje nad rudnikom Strong pri Battle Mountainu. Potem so spustili sto funtov smodnika v rov, in na ta način usmrtili najmanj delavcev bivših na delu. Prebivalci so v velikem strahu, ker pričakujejo še več krvavih bojev. Štrajkarji trdijo, da niso ubili nikogar, ker so se prepričali, da so šli vsi delavci iz jame. 26. maja okoli polnoči so se dvignili štrajkarji, vzeli vlak ter odrinili v Wilbur, kjer so prenočevali denverski biriči. Okrog 4. ure zjutraj se je vnel boj, v kojem je bil umorjen jeden rudar in trije ranjeni. Več biričev je bilo tudi ranjenih, govori se, da petnajst.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 27. junija 1894. Pšenica gld. 8.50 kr., rž gld. 6.40 kr., ječmen gld. 6.40 kr., oves gld. 7.— kr., ajda gld. 7.— kr., proso gld. 5.— kr., turšica gld. 5.70 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. 8.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Brnu dne 4. julija t. l.: 30, 10, 15, 1, 78.
Na Dunaji dne 30. junija t. l.: 57, 87, 78, 88, 46
V Gradci dne 30. junija t. l.: 42, 1, 33, 17, 49.

Sel. Kneipp

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Ponaredeb se naj varuje. $\frac{1}{2}$ kile 25 kr.

Neogibno potrebno je za vsako družino

Kathreinerova

Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijami zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot do-datek k pravi kavi. (15)

J. GIONTINI,

→ knjigarna, prodaja papirja v Ljubljani ←

priporoča sledeče novosti:

Marsal grof Radecki 20 kr. po pošti 23 kr.
Potovanje v Liliput 20 » » » 23 »
Šaljivi Jaka I. II. dela 24 » » » 27 »
Venček, pravljic in pripovedek 20 » » » 23 »
Dr. Simonič: Kako postanemo stari? 1 gld. po pošti 1 gld. 5 kr.
Slovenska himna: Naprej zastava slave! 20 kr. po pošti 22 kr.
Die Weinbereitung und die Kellerwirtschaft, für Weinproduzenten, Kellermeister und Weinändler 4 fl. 96 kr.
Der Landtischler. Entwürfe zu einfachen Möbeln für das Haus des Bürgers und Landmannes 4 fl. 65 kr. (3)

Dunajske srečke po 1 krono.

Zadnji teden.

5 glavnih dobitkov **10.000** kron. (6)

Srečke priporoča: J. C. MAYER v Ljubljani.